

vilges for det førstkommende Aar, saa kan Rigsdagen i de kommende Aar enten bevilge den anden Fjerdedeel eller lade det være. Jeg troer, at den Mand, som kommer til at arbejde i det Fag, vil ansee det for sin Pligt at gjøre sin Virksomhed gjældende i selve Folket, og allermeest i selve Rigsdagen, og, at der saaledes vil fremkomme Dplysninger om, hvorvidt han har brugt sin Virksomhed paa bedste Maade; er det Tilfældet, saa vil Rigsdagen ogsaa til næste Aar bevilge de 3000 Rdlr., men, naar Sagen ikke fremmes, saa staaer det ogsaa Rigsdagen frit for at nægte sit Samtykke til den nye Bevilling. Her er talt om Tillid til Ministeriet. Jeg skulde rigtignok meget nødtig gaae ind paa at betragte enten det ene eller det andet Forslags Antagelse som Tillid eller Mistillid til Ministeriet, thi jeg maa sige, at, skjøndt jeg, ifølge hvad jeg har udtalt, vil stemme for Mindretallets Forslag, saa har jeg dog den allerstørste Tillid til Ministeriet og navnlig til vor høitærede Cultusminister. Jeg vil naturligviis have den samme Høitægtelse for en anden Cultusminister, der arbejder i samme Retning, men jeg har ingen Tillid til Tidsumstændighedernes Foranderlighed, for ikke at nævne Døden. Jeg veed, at Ministeriet kan staae idag, og at vi maaskee om føie Tid kunne have et Ministerium, som vi slet ingen Tillid have til. Men lad os lade dette ude af Betragtningen; dog lad os ogsaa desforuden tillige tænke paa, at, dersom den faste Directeurpost oprettes, da er den oprettet under ethvert Ministerium, og da vilde vi komme til at vise enhver Minister Mistillid ved atter at inddrage ham denne Directeurpost, eller ogsaa Pengene dertil. Jeg har nu det Haab, at, naar vi have brugt 12,000 Rdlr. til denne Sag, saa kunde den maaskee være ordnet; men jeg vil ogsaa troe, at det ikke skal staae hen i 4 Aar, inden vi faae et Forslag til en Skolelov, men at Sagen snarere ganske vil være ordnet om 4 Aar. Jeg veed nok, at Sagen ikke vil være ordnet i sin Heelhed, med det Samme Loven udkommer; der vil vistnok i Begyndelsen behøves en Mand for at have Tilsyn med den nye Ordning, men, naar det engang endelig er ordnet, saa vil denne Directeurpost maaskee være aldeles overflødig, da

det forøvrigt jo ikke synes, at denne Directeur faaer saameget Arbejdspersonale under sig. Dersom det efter de 4 Aars Forløb dertimod skulde vise sig, at en saadan Directeurpost behøvedes, saa vil Rigsdagen, lig den, som nu er, til et lignende Ministerium, som vi nu have, vistnok ogsaa bevilge Penge til en saadan Directeurpost, om den viser sin Nytte.

Alberti: Blandt de Dplysninger, der ere fremkomne under Forhandlingerne idag, troer jeg, der er en, som ikke er aldeles betydningløs. Der er nemlig yttret af en aret Taler, at der for ganske nylig var indkommet endeel Erklæringer angaaende Skolevæsenets Reform og Omorganisation, og jeg troer ikke, at den ærede Minister har modsagt Rigtigheden af denne Udtalelse. Dersom altsaa dette maatte forholde sig saaledes, saa er det derved givet, at der ligger i Ministeriet ikke blot et stort, men et nyt Materiale til Behandlingen af Spørgsmaalet om Skolevæsenets Reform, og herved troer jeg, at man endnu mere maa komme til den Overbeviisning, at det er nødvendigt at skabe et fast og vedvarende Embede. Lad den paatænkte Directeur først forsøge at ordne dette Materiale, og, naar han har budt os Resultaterne af sine Arbejder, ville vi faae at see, i hvad Retning han gaaer; saa vil det kunne vides, om han vil gaae i den Retning, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Valgkreds (Frølund) bebudede, skjøndt denne Bebudelse rigtignok ikke blev tiltraadt af den ærede Minister, da han kort efter havde Dødet, og dertil skal jeg bede Thinget lægge Mærke. Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Valgkreds syntes at tale, som om han havde seet en Instrux for den vordende Almueskoleldirecteur; han vidste ikke blot, at det var Geistligheden, som nedtrykkede Skolevæsenet og Skolelærerstanden, men han paastod, at Virkningen og Frugten af denne Embedsmands faste Ansættelse vilde blive den, at Trykket vilde blive hævet, at Modstanden vilde blive brudt, at altsaa alle de Byrder, der nu nedtynge Skolevæsenet, ved denne Ansættelse vilde blive ophævede. Han sagde os vel ikke videre, paa hvad Maade det skulde skee, men han talte tillige om, at denne Mand skulde høre Klager,